

SUN'IY INTELLEKTNING HOZIRGI ZAMONDAGI O'RNI

Mualliflar: **Mamadjonova Nigorakhon**

Madmarova Shakhzodakhon

Farg'ona shahar 5-son texnikumi

maxsus fan o'qituvchilari

Annotatsiya

Mazkur maqolada sun'iy intellekt (SI) texnologiyalarining hozirgi zamondagi o'rni, uning jamiyat, iqtisodiyot va ta'lim tizimidagi ahamiyati keng yoritilgan. Shuningdek, sun'iy intellektning afzalliklari, muammolari va kelajak istiqbollari chuqur tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, sun'iy intellekt zamonaviy hayotning ajralmas qismiga aylanib bormoqda.

Kalit so'zlar: sun'iy intellekt, texnologiya, avtomatlashtirish, raqamli iqtisodiyot, innovatsiya, algoritm, ta'lim

Kirish

Hozirgi globallashuv davrida axborot texnologiyalari jadal rivojlanmoqda. Ayniqsa, sun'iy intellekt inson faoliyatining turli jabhalariga kirib borib, katta o'zgarishlarga sabab bo'lmoqda.

Sun'iy intellekt – bu kompyuterlarning inson fikrlashiga o'xshash tarzda ishlashi, muammolarni hal qilishi va qaror qabul qilish qobiliyatidir. Bugungi kunda u kundalik hayotimizda keng qo'llanilmoqda.

Sun'iy intellekt tushunchasi va rivojlanishi

Sun'iy intellekt tushunchasi XX asrda paydo bo'lgan bo'lib, hozirgi kunda u eng tez rivojlanayotgan texnologiyalardan biridir.

Sun'iy intellekt quyidagi imkoniyatlarga ega:

ma'lumotlarni tahlil qilish

bashorat qilish

tasvir va nutqni aniqlash

avtomatik qaror qabul qilish

Bugungi kunda SI texnologiyalari sanoat, xizmat ko‘rsatish va ilm-fan sohalarida keng qo‘llanilmoqda.

Sun‘iy intellektning jamiyatdagi o‘rni

Sun‘iy intellekt jamiyatning deyarli barcha sohalariga kirib borgan:

Tibbiyotda:

kasalliklarni erta aniqlash

diagnostika

davolashni rejalashtirish

Ta‘limda:

individual o‘qitish

onlayn platformalar

avtomatik baholash tizimlari

Iqtisodiyotda:

ishlab chiqarishni avtomatlashtirish

samaradorlikni oshirish

yangi kasblarning paydo bo‘lishi

Sun‘iy intellektning afzalliklari

Sun‘iy intellektning asosiy afzalliklari:

tezkorlik

aniqlik

katta hajmdagi ma‘lumotlarni qayta ishlash

inson xatolarini kamaytirish

Shu sababli u ko‘plab sohalarda inson mehnatini yengillashtiradi.

Sun‘iy intellektning muammolari

Sun‘iy intellekt bilan bog‘liq muammolar ham mavjud:

ishsizlik xavfi

axloqiy muammolar

ma‘lumotlar xavfsizligi

texnologiyaga qaramlik

Bu muammolarni hal qilish zamonaviy jamiyatning muhim vazifalaridan biridir.

Sun'iy intellekt va ta'lim tizimi

Ta'lim sohasida sun'iy intellekt katta imkoniyatlar yaratmoqda. U o'quvchilarning bilim darajasiga mos ravishda individual o'qitish imkonini beradi.

Masalan:

testlarni avtomatik tekshirish

virtual o'qituvchilar

masofaviy ta'lim tizimlari

Bu esa ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Sun'iy intellekt va iqtisodiyot

Sun'iy intellekt iqtisodiyot rivojiga ham katta ta'sir ko'rsatadi.

U:

ishlab chiqarishni tezlashtiradi

xarajatlarni kamaytiradi

yangi biznes yo'nalishlarini yaratadi

Natijada raqamli iqtisodiyot shakllanadi.

Qo'shimcha tahlil: SI va kundalik hayot

Bugungi kunda sun'iy intellekt oddiy inson hayotida ham keng qo'llanilmoqda:

telefonlardagi ovozli yordamchilar

tavsiya tizimlari (YouTube, Instagram)

navigatsiya tizimlari

Bu texnologiyalar inson hayotini ancha qulaylashtiradi.

Qo'shimcha tahlil: xavfsizlik va etik masalalar

Sun'iy intellekt rivojlanishi bilan xavfsizlik masalalari ham dolzarb bo'lib bormoqda.

Masalan:

shaxsiy ma'lumotlarning himoyasi

sun'iy intellektdan noto'g'ri foydalanish

nazorat muammolari

Shu sababli SI'ni nazorat qilish muhim hisoblanadi.

Kelajak istiqbollari

Kelajakda sun'iy intellekt:

aqlli shaharlar

robototexnika

transport tizimlari

ekologiya

kabi sohalarda keng qo'llaniladi.

U inson hayotini yanada yengillashtiradi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, sun'iy intellekt hozirgi zamonning eng muhim texnologiyalaridan biridir. U jamiyat rivojiga katta hissa qo'shmoqda. U inson hayotini yengillashtirish bilan birga, yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Shu bilan birga, uning salbiy jihatlari ham inobatga olish zarur. Kelajakda sun'iy intellektdan oqilona foydalanish orqali jamiyat taraqqiyotini yanada jadallashtirish mumkin.

Shu bilan birga, uning salbiy tomonlarini ham hisobga olib, undan oqilona foydalanish zarur.

Kelajakda sun'iy intellektdan oqilona foydalanish orqali jamiyat taraqqiyotini yanada jadallashtirish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar va saytlar ro'yxati

1. Abdurazaqova S.R. Sun'iy intellekt va mehnat bozori. – 2025.

science-technology.uz

2. Kulmuradov D. Generativ sun'iy intellekt va ta'lim. – 2025.

ilmiyxabarlar.kspi.uz

3. Ergashev U.E. Sun'iy intellektning muammolari va istiqbollari.

ResearchEdu

4. Rasulova Z. Sun'iy intellektning kelajagi.

innovativepublication.uz

5. Xayrullayeva G. Sun'iy intellekt va ta'lim.

Worldly Journals

6.<https://ilmiyxabarlar.uz>

7.<https://researchedu.org>

8.<https://inlibrary.uz>